

Openbare besluitenlijst van de openbare vergadering van de raad van de Gemeente Oude IJsselstreek, gehouden op 5-7-2018 in de DRU Cultuurfabriek te Uft.

Aanwezig	
Voorzitter:	Otwin van Dijk, burgemeester
Griffier:	Marco Looman
Raadsleden:	Frank Aaldering (Lokaal Belang) Marco Bennink (Lokaal Belang) Hayo Canter Cremers (D66) Ruben Driever (CDA) Jeanette Elstak (CDA) Guido Hakvoort (CDA) Cécile Helmink (VVD) Ine Hof's (Lokaal Belang) Barry Kock (Lokaal Belang) Richard de Lange (VVD) Ton Menke (PvdA) Heini Peters (SP) Lotte Pragt-Files (CDA) Erik Schieven (Lokaal Belang) Gülden Siner – Sir (PvdA) (vanaf 21:08 uur aanwezig) Jos Sluiter (VVD) Miranda Steentjes (Lokaal Belang) Suzan Tuit (SP) Jaap Veldhorst (Lokaal Belang) Mia Venwaaijen – Roosendaal (Lokaal Belang) Gerrit Vossers (Lokaal Belang) Gerard Wijdenbeest (Lokaal Belang)
Wethouders:	Bert Kuster (Lokaal Belang) Peter van de Wardt (CDA) Ben Hiddinga (Lokaal Belang) Ria Ankersmit (Lokaal Belang) Janine Kock (CDA)
Secretaris:	Marijke Verstappen
Afwezig:	John Haverdijl (PvdA) Memet Tekinerdoğan (CDA) Elja Versteeg (SP)

U kunt de vergadering live of achteraf volgen via de website van de gemeenteraad:

<https://raad.oude-ijsselstreek.nl/>

Agendapunt	Besluit / Stemming	Toezeggingen & moties
0.1	<p>Opening van de vergadering en mededelingen</p>	<p>Afmelding Elja Versteeg (SP), John Haverdijl (PvdA), Memet Tekinerdoğan (CDA), Gulden Siner-Sir (PvdA) is afwezig tot eerste termijn van agendapunt 3</p>
0.2	<p>Vaststellen agenda</p>	<p>Ongewijzigd vastgesteld</p> <p>Ordevoorstel Gerrit Vossers (Lokaal Belang) – De raad gaat akkoord met het gecombineerd behandelen van agendapunt 3A, 3B, 4 en 5 (tezamen genoemd agendapunt 3).</p>
1	<p>Verklaring van geen bedenkingen omgevingsvergunning Zonnepark Harterinkdijk Sinderen</p> <p><i>De gemeenteraad wordt voorgesteld:</i></p> <p>1. Een ontwerp verklaring van geen bedenkingen af te geven, zoals bedoeld in artikel 2.27 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), voor het afwijken van het bestemmingsplan.</p>	<p>De fractie SP dient een motie 'Zonnepark Harterinkdijk Sinderen' in (zie bijlage 1)</p> <p>De fractie SP houdt de motie aan tot het duurzaamheidsbeleid wordt opgesteld.</p>
2	<p>Zienswijze kadernota Laborijn</p> <p><i>De gemeenteraad wordt voorgesteld:</i></p> <p>1. De gemeenteraad brengt zijn zienswijze ten aanzien van de kadernota 2019 - 2022 Laborijn naar voren.</p>	<p>Het voorstel wordt aangenomen met 16 stemmen voor en 5 stemmen tegen van SP en VVD</p> <p>Het geamendeerde voorstel wordt met algemene stemmen aangenomen, luidende:</p> <p>1. De gemeenteraad brengt de onderstaande zienswijze ten aanzien van de kadernota 2019-2022 Laborijn naar voren:</p> <p>De raad van de gemeente Oude IJsselstreek heeft de volgende bedenkingen en kritiekpunten op de kadernota 2019-2022 van Laborijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Er wordt een aanzienlijke uitbreiding van de personeelsformatie en daarvoor benodigde financiële middelen gevraagd, zonder concrete en meetbare doelstellingen te formuleren die deze extra investeringen kunnen <p>De fracties Lokaal Belang, CDA, SP, PvdA, VVD en D66 dienen het kadernota Laborijn' in (bijlage 2)</p> <p>Het amendement wordt met algemene stemmen aangenomen</p>

		<p>rechtvaardigen. Dat zou alsnog moeten gebeuren;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eveneens ontbreken concrete prestatieafspraken en door Laborijn te behalen kwaliteitsnormen die kunnen dienen om tot een systeem van checks and balances te komen tussen de door de gemeenten nagestreefde resultaten en de uitvoeringspraktijk van Laborijn. Dat zou alsnog in de kadernota moeten worden opgenomen; - Er is onvoldoende zicht op het antwoord welke structurele veranderingen plaats moeten vinden om het aantal uitstromende cliënten te verhogen. De kadernota zou, naast de doelstelling om een bepaald (verhoogd) aantal cliënten te doen uitstromen, de daarop gerichte werkwijze en de benodigde middelen moeten beschrijven. 	
<p>3A</p>	<p>Jaarrekening 2017</p> <p><i>De gemeenteraad wordt voorgesteld:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1. De jaarstukken 2017 vast te stellen; 1.2. Het positieve resultaat over 2017 toe te voegen aan de Algemene reserve; 1.3. De reserve Klijnsmagelden toe te voegen aan de reserve Sociaal Domein; 1.4. De reserve Sociaal Veranderagenda toe te voegen aan de reserve Sociaal Domein; 1.5. Het bestedingsdoel van de reserve Onderhoud openbaar groen Uift te verruimen naar Onderhoud openbaar groen algemeen; 1.6. Décharge te verlenen aan het college van Burgemeester en Wethouders voor het gevoerde beleid. <p>Accountantsrapportage</p>	<p>De beslispunten 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 en 1.5 worden met algemene stemmen aangenomen.</p> <p>Beslispunt 1.6 wordt aangenomen met 20 stemmen voor en 2 stemmen van de SP tegen.</p>	
<p>3B</p>	<p><i>De gemeenteraad wordt voorgesteld:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het accountantsverslag over te nemen; 2. De controleverklaring aan de jaarrekening toe te voegen. 	<p>Met algemene stemmen aangenomen</p>	

4	<p>Eerste bestuursrapportage 2018</p> <p><i>De gemeenteraad wordt voorgesteld:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - De eerste bestuursrapportage 2018 voor kennisgeving aan te nemen. 	Met algemene stemmen aangenomen	
5	<p>Voorjaarsnota</p> <p><i>De gemeenteraad wordt voorgesteld:</i></p> <p>De Voorjaarsnota 2019 voor kennisgeving aan te nemen.</p>	Met algemene stemmen aangenomen	<p>De fracties Lokaal Belang, CDA, SP, PvdA, VVD en D66 dienen de motie 'Samen op weg met de Voorjaarsnota 2019' in (bijlage 3) De motie wordt met algemene stemmen aangenomen.</p> <p>De fractie SP dient de motie 'Op weg naar een armoede-vrije gemeente Oude IJsselstreek in 2025' in (bijlage 4)</p> <p>De fractie SP trekt de motie in, o.a. door de toezegging van wethouder Van de Wardt in de commissie MO over de voortgang binnen het Sociaal Domein te rapporteren.</p> <p>De fractie D66 dient de motie Laaggeletterdheid in (bijlage 5)</p> <p>De motie wordt aangehouden en aangeboden ter agendering aan agendacommissie in de commissie MO om eerst met experts over laaggeletterdheid in de gemeente te spreken.</p>
6	<p>Mandatering voordracht leden Euregio-organen aan Regio Achterhoek</p> <p><i>De gemeenteraad wordt voorgesteld:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Een mandaatbesluit te nemen, luidende: <ul style="list-style-type: none"> Onder verwijzing naar de artikel 10, lid 2 en artikel 12 lid 1 tot en met 4 van de "Regeling voor het Nederlands-Duitse openbare lichaam EUREGIO", mandateert de 	Het voorstel wordt aangenomen met 17 stemmen voor en 5 stemmen van SP en VVD tegen	

	<p>gemeenteraad van de gemeente Oude IJsselstreek aan de Regio Achterhoek de bevoegdheid om namens de gemeente Oude IJsselstreek de afvaardiging van haar vertegenwoordigers naar de EUREGIO-organen te doen. De gemeente doet hiertoe een voorstel met minimaal 4 kandidaat-leden voor de EUREGIO-organen waarbij partijpolitiek een zo breed mogelijk spectrum wordt nagestreefd.</p> <p>2. Door het presidium aan te laten wijzen: a. Aanvullend op het benoemingsbesluit van 24 mei 2018 nog een plaatsvervangend lid voor het AB voor de Euregio Gronau. b. Voor de Euregioraad twee plaatsvervangers, te weten het derde benoemde AB-lid en één van de drie plaatsvervangende AB-leden.</p>		
7a	Actieve informatie	-	
7b	Vragenuur	-	
7c	Motie(s) vreemd aan de orde van de dag	-	<p>De fractie SP zal de aangekondigde motie Minimumloon voor iedereen' pas indienen na het zomerreces (bijlage 6)</p> <p>De fracties VVD, D66, PvdA, CDA, Lokaal Belang, SP dienen de motie 'Omgevingsvisie Gaaf Gelderland' in (bijlage 7)</p> <p>De motie wordt met algemene stemmen aangenomen</p>
0.3	Sluiting	De vergadering wordt gesloten om 00:30 uur	

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Oude IJsselstreek in zijn openbare vergadering van

de griffier

M.B.J. Looman

de voorzitter

O.E.T. van Dijk

28/6/17: aangehouden tot
5 juli

18 juni 01764

5/7/18: aangehouden

Motie Zonnepark Harterinkdijk Sinderen

Motie op grond van art. 29 Reglement van Orde.

De gemeenteraad van Oude IJsselstreek, in vergadering bijeen op 28 juni 2018, sprekende over het voorstel 'realiseren zonnepark Harterinkdijk te Sinderen'

Overwegende dat:

- Alle partijen ingestemd hebben met het Akkoord van Groenlo;
- Alle partijen duurzaamheid hoog in het vaandel hebben;
- Doelstelling is, de recreatieve functie van de Oude IJsselstreek te vergroten, stimuleren en onder de aandacht van de rest van Nederland te brengen;
- Voor de realisatie van zonneparken nog geen gemeentelijk beleid is;
- In de notitie wordt aangegeven, dat er geen gronden voor weigering voor het afgeven van een VVGB aanwezig zijn.

Constaterende dat:

- Op het zonnepark Harterinkdijk een recreatie-verblijfsrecreatie bestemming ligt;
- Een verklaring van geen bedenkingen vereist is om hier een zonnepark te mogen realiseren;
- Er ons inziens voldoende alternatieven in de Oude IJsselstreek zijn voor het plaatsen van panelen op daken van particulieren/bedrijven voor de opwekking van zonne-energie;

Draagt het college op:

- Om op korte termijn met een plan van aanpak inclusief tijdspanne te komen teneinde het Akkoord van Groenlo te realiseren;
- De commissie FL halfjaarlijks op de hoogte te stellen middels een memo over de voortgang van dit plan van aanpak;

en gaat over tot de orde van de dag.

Fractie SP

Heini Peters

Raadsvergadering d.d.

28 JUN 2018

- conform voorstel
- zonder hoofdelijke stemming
- met algemene stemmen
- stemmen voor stemmen tegen
- aangenomen
- aangenomen met amendement.....
- aangehouden
- verworpen
- ter vergadering uitgereikt bij agendapunt.....
- in handen B&W gesteld
- opmerkingen/toezeggingen:
-

griffier

Raadsvergadering d.d.

05 JUL 2018

- conform voorstel
- zonder hoofdelijke stemming
- met algemene stemmen
- stemmen voor stemmen tegen
- aangenomen
- aangenomen met amendement.....
- aangehouden
- verworpen
- ter vergadering uitgereikt bij agendapunt.....
- in handen B&W gesteld
- opmerkingen/toezeggingen:

griffier

tot het duurzaamheidsbeleid
wordt opgesteld.

Amendement

Zienswijze kadernota Laborijn

Amendement op grond van art. 28 Reglement van Orde.

De gemeenteraad van Oude IJsselstreek, in vergadering bijeen op 5 juli 2018, sprekende over de zienswijze op de kadernota 2019-2022 van Laborijn;

Besluit:

De voorgestelde beslissing:

1. de gemeenteraad brengt zijn zienswijze ten aanzien van de kadernota 2019-2022 Laborijn naar voren.

Als volgt aan te passen:

1. de gemeenteraad brengt de onderstaande zienswijze ten aanzien van de kadernota 2019-2022 Laborijn naar voren:

De raad van de gemeente Oude IJsselstreek heeft de volgende bedenkingen en kritiekpunten op de kadernota 2019-2022 van Laborijn:

- Er wordt een aanzienlijke uitbreiding van de personeelsformatie en daarvoor benodigde financiële middelen gevraagd, zonder concrete en meetbare doelstellingen te formuleren die deze extra investeringen kunnen rechtvaardigen. Dat zou alsnog moeten gebeuren;
- Eveneens ontbreken concrete prestatieafspraken en door Laborijn te behalen kwaliteitsnormen die kunnen dienen om tot een systeem van checks and balances te komen tussen de door de gemeenten nagestreefde resultaten en de uitvoeringspraktijk van Laborijn. Dat zou alsnog in de kadernota moeten worden opgenomen;
- Er is onvoldoende zicht op het antwoord welke structurele veranderingen plaats moeten vinden om het aantal uitstromende cliënten te verhogen. De kadernota zou, naast de doelstelling om een bepaald (verhoogd) aantal cliënten te doen uitstromen, de daarop gerichte werkwijze en de benodigde middelen moeten beschrijven.

Fractie VVD

Fractie RB

Fractie CDA

Fractie PvdA

Fractie SP

Fractie D66

Richard de Lange

...raadsvergadering d.d.

05 JUL 2018

- conform voorstel
- zonder hoofdelijke stemming
- met algemene stemmen
- stemmen voor stemmen tegen
- aangenomen
- aangenomen met amendement.....
- aangehouden
- verworpen
- ter vergadering uitgereikt bij agendapunt.....
- in handen B&W gesteld
- opmerkingen/toezeggingen:
-

griffier

Motie Samen op weg met de Voorjaarsnota 2019

Motie op grond van art. 29 Reglement van Orde.

De gemeenteraad van Oude IJsselstreek, in vergadering bijeen op 5 juli, sprekende over de Voorjaarsnota 2019

Overwegende dat:

1. De raad tijdens de coalitieonderhandelingen is gevraagd om vaker gezamenlijk de lijnen voor de komende periode uit te stippelen;
2. De raad gezamenlijk de thema's wonen, plattelandsontwikkeling, duurzaamheid, economische ontwikkeling en sociaal domein als speerpunten heeft aangemerkt voor de komende periode;
3. De raad het belangrijk vindt om accenten te kunnen zetten in de Begroting 2019-2023;
4. Om politieke keuzes te kunnen maken bij de Begroting 2019-2023 de raad binnen deze thema's graag een aantal zaken verder onderzocht zou willen hebben.

Verzoekt het college:

- a. Uitvoering te geven aan de 5 opdrachten genoemd in het document 'Samen op weg met de Voorjaarsnota. Gezamenlijke reactie gemeenteraad Voorjaarsnota 2019';
- b. De gemeenteraad voor de begrotingsbehandeling in november 2018 op de hoogte te brengen van de uitkomsten van de gevraagde onderzoeken.

en gaat over tot de orde van de dag.

Fractie Lokaal Belang

Gerrit Vossers

Fractie CDA

Guido Hakvoort

Fractie SP

Suzan Tuit

Fractie PvdA

Ton Menke

Fractie VVD

Richard de Lange

Fractie D66

Hayo Canter Cremers

Haadsvergadering o.o.

05 JUL 2018

- conform voorstel
- zonder hoofdelijke stemming
- met algemene stemmen
..... stemmen voor stemmen tegen
- aangenomen
- aangenomen met amendement.....
- aangehouden
- verworpen
- ter vergadering uitgereikt bij agendapunt.....
- in handen B&W gesteld
- opmerkingen/toezeggingen:
-

griffier

Motie
Op weg naar een armoede-vrije gemeente Oude-IJsselstreek in 2025

Motie op grond van art. 29 Reglement van Orde

De gemeenteraad van Oude IJsselstreek, in vergadering bijeen op 5 juli, sprekende over de Voorjaarsnota 2019;

constaterende dat:

1. de genoemde inspanningen in de voorjaarsnota voor armoedebestrijding onvoldoende is, waardoor het risico van uitsluiting om mee te doen in de samenleving sterk aanwezig is;
2. Een motie over de bestrijding van kinderarmoede van ~~9 november 2017~~ ^{december 2017} door de gehele raad is aangenomen en nog geen uitvoering heeft gekregen;
3. Een grote groep inwoners een inkomen heeft onder de armoedegrens;

draagt het college op:

om de plannen van de SP, zoals onderstaand zijn omschreven, op te nemen in de voorjaarsnota en tot uitvoering te brengen.

En gaat over tot de orde van de dag,

Fractie SP

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Suzan Tuit', with a horizontal line extending to the right.

Suzan Tuit

Bijlage bij motie 'Op weg naar een armoede-vrije gemeente Oude-IJsselstreek in 2025'

Inleiding

In 2017 heeft de gemeenteraad oude-IJsselstreek unaniem het meedoenbeleid en de motie kinderarmoedebestrijding aangenomen. Deze geeft hiermee aan dat zij al haar inwoners mee

wil laten doen in de samenleving, ook zij die het financieel of anderszins minder getroffen hebben.

Maar vooral dat kinderen niet de dupe mogen zijn en alle kansen moeten krijgen.

Doel

Zet de benodigde financiële middelen in bij een groep inwoners die een inkomen hebben onder de armoedegrens, zodat kinderen vooral niet de dupe worden. Hiermee voorkomen we toekomstige problemen met betrekking tot gezondheidszorg, sociale problematiek, isolement en uitsluiting.

Opdracht

Voer een breed opgezet onderzoek uit bij de inwoners waarbij een risico aanwezig is van uitsluiting bij huishoudens die onder de armoedegrensgrens leven. Niet alleen bijstandsgerechtigden, maar ook bij kleine zelfstandigen en agrariërs. Het betreft circa 15% van onze inwoners.

Het doel is om inzicht te krijgen in de belemmeringen door armoede en uitsluiting.

Maatwerk

Om maatwerk te kunnen leveren in de hulpverlening is een fijnmazige infrastructuur in de hulpverlening noodzakelijk. Voer een onderzoek uit naar de haalbaarheid voor een structuur van wijkteams onder de regie van buurtcoaches, en stel een plan van aanpak op.

Mensen met langdurig laag inkomen

Doe een onderzoek om naar de haalbaarheid voor een creatieve oplossing van een regeling voor mensen die langdurig een laag inkomen hebben, om hen een aanvulling te geven naar een inkomen boven de armoedegrens.

Eenvoudige procedures

Start nog in 2018 met de doelen uit het coalitieprogramma: De aanvraagprocedures zijn integraal, simpel en snel en de informatievoorziening naar onze inwoners is goed, zodat minimaal 80% van de van de mensen die hiervoor in aanmerking komen, gebruik gaan maken van de gemeentelijke regelingen.

Bijstandsuitkeringen

Verminder het aantal bijstandsuitkeringen uit de zgn. "Kaartenbak van laborijn, minimaal met 15% in 2025, door het maken en uitvoeren van een plan van aanpak, waarbij alle maatschappelijke- en vrijwilligers- organisaties worden betrokken.

Basisinkomen

Start in 2019 met het doel uit het coalitieprogramma betreffende het experiment van basisinkomen.

Schuldhelpverlening

De schuldhelpverlening moet in de Oude-IJsselstreek efficiënt en effectief zijn, en bij voorkeur geen commercieel karakter hebben. Door een beter toezicht op de Bewindvoering kan worden voorkomen dat dit relatief dure instrument onnodig te lang wordt ingezet.

Laaggeletterdheid

Maak een plan van aanpak voor het verminderen van de laaggeletterdheid en maak daarin onderscheid voor 4 verschillende doelgroepen: Vluchtelingen, Allochtonen, autochtonen, mensen met een laag IQ. Zij moeten personele ondersteuning krijgen.

Samenwerking

Creëer een samenwerkingsverband met gemeenten met meer/langere ervaring op het gebied van armoede bestrijding.

Raadsbesluit motie SP Op weg naar een armoede-vrije Gemeente Oude-IJsselstreek in 2025

Raadsvergadering 5 juli 2018

raadsvergadering d.d.

05 JUL 2018

- conform voorstel
- zonder hoofdelijke stemming
- met algemene stemmen
..... stemmen voor stemmen tegen
- aangenomen
- aangenomen met amendement.....
- aangehouden
- verworpen
- ter vergadering uitgereikt bij agendapunt.....
- in handen B&W gesteld
- opmerkingen/toezeggingen:
- ingetrokken*

Griffier

... raadsvergadering d.d.

05 JULI 2018

Kritisch en
constructief
D66 Oude IJsselstreek

- conform voorstel
- zonder hoofdelijke stemming
- met algemene stemmen

..... stemmen voor stemmen tegen

- aangenomen
- aangenomen met amendement.....
- aangehouden
- verworpen
- ter vergadering uitgereikt bij agendapunt.....
- in handen B&W gesteld
- opmerkingen/toezeggingen:

Griffier

Motie bij Voorjaarsnota 2019

Onderwerp: **laaggeletterdheid**

Motie op grond van artikel 29 Reglement van Orde.

Indiener(s): Hayo Canter Cremers (D66)

De gemeenteraad van Oude IJsselstreek, in vergadering, bijeen op 5 juli 2018,

*agenderen in
commissie MO*

Gelezen

- bijgaand document 'Voorstel laaggeletterdheid' van D66 d.d. 21 juni 2018;

Van mening dat

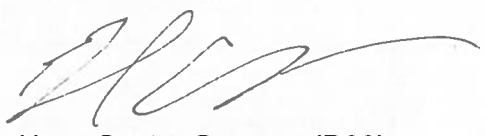
- als we laaggeletterdheid in de gemeente Oude IJsselstreek echt willen aanpakken, we hier ook serieus werk van moeten maken, en hier een fors budget (grotendeels als eenmalige inhaalslag) voor vrij moeten maken;
- er snel een pilot opgezet moet worden om 100 laaggeletterden een cursus aan te bieden, en hierna, met de opgedane ervaring, over een periode van 4 jaar minimaal 80% van de laaggeletterden te bereiken met een gericht cursusaanbod. We willen beginnen bij de laaggeletterden in de bijstand, die een verplichte gratis cursus krijgen aangeboden;
- bestaande initiatieven zoals het Taalhuis excellente bijdragen leveren maar in het grotere geheel nog teveel een druppel op de gloeiende plaat zijn;
- de expertise van bestaande initiatieven bij de uitvoering kan worden betrokken;

Verzoekt het college

- in 2019 te starten met een tweejarige pilot laaggeletterdheid zoals beschreven in genoemd 'Voorstel Laaggeletterdheid';

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening:

Hayo Canter Cremers (D66)

Toelichting:

Deze pilot omvat:

- het testen van de taalvaardigheden van inwoners van de gemeente voor het samenstellen van een groep van 100 laaggeletterden en;

- deze groep laaggeletterden een gratis taalcursus aan te bieden.

De kosten van de pilot worden geraamd op maximaal €400.000,--. Deze worden onttrokken aan de algemene reserve. Het is aannemelijk dat op termijn een inverdieneffect optreedt doordat na het vergroten van de taalvaardigheden extra personen uit de bijstand stromen. Het aanpakken van de laaggeletterdheid zal tevens bijdragen aan de inclusieve samenleving die wij in onze gemeente nastreven.

Bijlage: Voorstel Laaggeletterdheid van D66

Voorstel laaggeletterdheid

Netterden, 21 juni 2018

Oude IJsselstreek

D66

<i>Samenvatting</i>	1
<i>Inleiding</i>	1
<i>Een aantal cijfers</i>	2
<i>“Opsporen” van laaggeletterden</i>	2
<i>Voorstel</i>	3
<i>Begrotingsvoorstel</i>	4
<i>Bijlage 1: Wat is en wat doet laaggeletterdheid in de samenleving?</i>	5

Samenvatting

Als we laaggeletterdheid in de gemeente Oude IJsselstreek echt willen aanpakken, zullen we hier ook serieus werk van moeten maken, en hier een fors budget (grotendeels als eenmalige inhaalslag) voor vrij moeten maken. D66 stelt voor om snel een pilot op te zetten om 100 laaggeletterden een cursus aan te bieden, en hierna, met de opgedane ervaring, over een periode van 4 jaar minimaal 80% van de laaggeletterden te bereiken met een gericht cursusaanbod. We beginnen bij de laaggeletterden in de bijstand, die een verplichte gratis cursus krijgen aangeboden.

Inleiding

De problematiek van laaggeletterdheid staat al sinds 2015 op de agenda in de Achterhoek in de vorm van het intergemeentelijk Convenant bestrijding laaggeletterdheid. Daar zijn goede voorstellen uit naar voren gekomen, zoals onder andere de Taalschool/het Taalhuis. Partners hierbij zijn het Graafschap College en de Bibliotheek Achterhoek.

Helaas zijn de gemeentelijke doelstellingen dermate laag gesteld, dat de activiteiten eigenlijk een druppel op een gloeiende plaat zijn. In de bestuursrapportage-discussie 2017 is gesproken over het bereiken van minimaal 10% van de laaggeletterden in 5 jaar. In het jaarplan 2017 (pagina 13) is als regionale doelstelling opgenomen om 2500 laaggeletterden in drie jaar een taaltraject aan te bieden. Bedenk daarbij dat het aantal laaggeletterden in de regio op 30.000 wordt geschat.

We beseffen dat er redenen zijn om deze op het oog lage doelstellingen te hanteren, onder andere schaamte bij laaggeletterden om zich bekend te maken, onvoldoende leerkrachten en taalmaatjes, en hoge kosten om gerichte cursussen op te zetten. Maar gezien de wetenschap wat het desastreuze effect van laaggeletterdheid is in de steeds digitalere samenleving pleiten wij voor een extra impuls, bovenop de voorzieningen die er nu zijn.

Wanneer we “een leven lang leren” en “iedereen moet kunnen meedoen in Oude IJsselstreek” serieus nemen, moeten we veel meer ambitie tonen.

In bijlage 1 is achtergrondinformatie van landelijke instellingen die werkzaam zijn op het gebied van laaggeletterdheid weergegeven. Ook staat daar een reeks voorstellen om te komen tot substantiële verbeteringen. Er zijn ook veel gemeenten met meer ervaring op dit terrein. We hoeven dus niet het wiel zelf uit te vinden.

Een aantal cijfers

Voor de gemeente Oude IJsselstreek zou het volgens een onderzoek uit mei 2016 van de Stichting Lezen en Schrijven¹ om 5-8% van de inwoners tussen 15 en 65 gaan, oftewel 1100 à 1800 laaggeletterden.² Het gaat hierbij vooral om autochtone Nederlanders, maar bijvoorbeeld ook om statushouders die de inburgeringscursus hebben afgerond maar toch onvoldoende kunnen lezen en schrijven.

Uit ervaringen die bijvoorbeeld door Vluchtelingenwerk zijn opgedaan is gebleken dat het aanbieden van groepsgewijze taalcursussen, toegesneden op een bepaalde doelgroep, door een commerciële opleidingspartner circa 12 euro per deelnemer per lesuur kost. Dit is een all-in prijs, waarin de uitwerking en voorbereiding van de cursussen is meegenomen. Onze inschatting is dat de gemiddelde laaggeletterde met 300 uren³ – minimaal twee “losse” dagdelen cursus per week, maar het liefst “onderdompelen in taal” (5 dagdelen per week) – zich het lezen en schrijven dusdanig eigen kan maken, dat hij of zij zelfredzaam kan functioneren in de maatschappij (niveau B1). De totale kosten per deelnemer bedragen in dat geval dus 3600 euro. Uiteraard is het verstandig om te kijken of er niet-commerciële aanbieders zijn die dit goedkoper kunnen aanbieden, bijvoorbeeld het Graafschapcollege, of Iselinge. Ook is raadzaam om de klassikale cursus aan te vullen met persoonlijke begeleiding door vrijwilligers.

“Opsporen” van laaggeletterden

Een veelgehoorde tegenwerping bij voorstellen om te komen tot een plan van aanpak voor laaggeletterdheid, is dat het door schaamte lastig is om de laaggeletterden te vinden. Er zijn echter uitstekende hulpmiddelen voorhanden die hierbij kunnen helpen.

In het bijzonder denken we daarbij aan de taalimeters⁴, die zijn ontwikkeld door Taal voor het Leven. Dit is een makkelijk te gebruiken test die een loketmedewerker na een korte training (ca. 1 uur) kan gebruiken. De test wordt digitaal afgenomen, en duurt maximaal 15 minuten. De uitslag van de test is een advies om al dan niet een taal cursus te gaan volgen. Een demonstratie-versie van de taalmeter is beschikbaar voor wie het eens wil uitproberen.⁵

¹ Regionale Spreiding van Geletterdheid in Nederland, https://www.lezenenschrijven.nl/uploads/editor/WEB-SLS_ROA_public_170x240_v2016juni.pdf

² In het onderzoek worden de gemeentes Oude IJsselstreek en Montferland als één geheel beschouwd; voor deze twee gemeentes samen worden 2100 en 3500 als onder- en bovengrens van het absolute aantal laaggeletterden gegeven. Verdeeld naar rato van het inwonertal voor alleen de gemeente Oude IJsselstreek komen wij tot het hier gegeven aantal van 1100-1800.

³ Een inburgeraar heeft gemiddeld 500 lessen nodig om niveau A2 te halen, dat is inclusief spreken, luisteren, kennis nl-maatschappij en oriëntatie op arbeidsmarkt. 300 uren voor lezen en schrijven lijkt realistisch.

⁴ <https://basismeters.nl>

⁵ <https://1f.taalmeter.nl/taalmeter1>, inloggen met gebruikersnaam “demo”, wachtwoord “demo”

Wij stellen voor dat overheidsinstellingen, maar mogelijk ook relevante organisaties in het sociaal domein de taalmeter als standaardinstrument op een gepast moment voor de klant gaan hanteren. Hierbij denken wij aan:

- Laborijn
- UWV
- Gemeentelijke aanspreekpunten en gemeentelijke intake voor de Stadsbank
- Sensire Sociaal Raadslieden en Maatschappelijk Werk
- Formulierenhulp
- Stichting Schuldhulpmaatje Oude IJsselstreek

Wel zal hierbij ook oog moeten zijn voor mogelijke contra-indicaties, in het geval van (nog niet opgeloste) verslavingsproblematiek, of bij mensen met een verstandelijke beperking is het niet zinvol of raadzaam om een taalcursus aan te bieden.

Laaggeletterdheid, en het opsporen ervan, is een opgave die meerdere afdelingen en organisaties binnen de gemeente delen. Het risico ligt dan op de loer dan een probleem dat door velen gedeeld wordt, door niemand als een verantwoordelijkheid wordt ervaren. Daarom pleiten we ervoor om binnen de ambtelijke organisatie iemand aan te wijzen als probleem-eigenaar, die verantwoordelijk is voor alle facetten van de aanpak van laaggeletterdheid. De taak van de probleem-eigenaar is om de rest van de ambtelijke organisatie mee te krijgen in de gekozen aanpak.

Voorstel

In de praktijk blijkt het moeilijk om mensen ervan te overtuigen, dat je je niet hoeft te schamen voor je laaggeletterdheid, en je kunt mensen niet "dwingen om gelukkiger te worden...", zeker niet wanneer ze zich denken te redden in de samenleving. Voor de groep die een beroep doet op de samenleving in de vorm van vragen om bijstand is dat anders. D66 is van mening, dat in deze gevallen bij laaggeletterdheid het (gratis) volgen van goede en frequente taallessen zou moeten worden verplicht.

Daarnaast zou er bij instellingen, die goede contacten hebben met inwoners bij hulpverlening in het kader van hun schuldenproblematiek enige aandrang kunnen worden uitgeoefend op hun cliëntèle om deel te nemen aan cursussen lees- /schrijfvaardigheid. Dat zou hun zelfredzaamheid sterk verbeteren.

Daartoe dient er dan allereerst een extra taallessen-aanbod te zijn. Dat kan worden opgesteld in samenwerking met bijv. het Graafschapcollege, Iselinge, of commerciële partijen. Gezien het relatief hoge aantal nieuwe, ingeburgerde Nederlanders in de bijstand is ook betrokkenheid van Vluchtelingenwerk wenselijk.

Als eerste stap om het vorenstaande te kunnen opstarten, moet er gemeentelijk extra geld worden gereserveerd. Een realistische doelstelling voor een proefperiode zou kunnen zijn om 100 personen 300 lessen (bijvoorbeeld half jaar 4 dagdelen à 3 uur per week) te laten volgen à € 12 per uur. Dat impliceert een extra begrotingspost van € 360.000. Aangezien dit een proef betreft, zou het gefinancierd kunnen worden door eenmalig geld in te zetten (reserve sociaal domein of algemene reserve).

Na de proefperiode van 2 jaar kan er op grond van de ervaringen tot de opzet van een vervolg worden besloten. Wij denken dat het haalbaar moet zijn om in een relatief korte periode van 4 jaar minimaal 80% van de laaggeletterden een cursus aan te bieden.

Begrotingsvoorstel

Concreet stelt D66 Oude IJsselstreek voor de begroting 2019 het volgende voor:

- Wijs zowel op bestuurlijk als op ambtelijk niveau een probleem-eigenaar aan.
- Wordt partner in het landelijke project Taal voor het Leven.⁶
- Ga op zoek naar gemeentes die verder zijn, en neem daar een kijkje in de keuken.
- Zoek een partner die in staat is om taalcurssussen in te richten en aan te bieden.
- Start in 2019 met een 2-jarige pilot om – bijvoorbeeld bij Laborijn – een groep cliënten een taalttest (bijvoorbeeld de taalmeter) af te nemen, spoor hiermee 100 laaggeletterden op, en bied hen een gratis taal cursus aan.
- Evalueer na afronding van de pilot de resultaten om te komen tot vervolgleid.
- Maak in de begroting 2019 een budget van 400.000 euro beschikbaar (vanuit de reserve sociaal domein, of algemene reserve) om als volgt in te zetten:
 - 40.000 euro voor het vrijmaken van ambtelijke capaciteit om te komen tot een echt actieplan laaggeletterdheid, gebruikmakend van de adviezen van de stichting lezen en schrijven.⁷
 - 360.000 euro om in de 2-jarige pilot 100 laaggeletterden een cursus aan te bieden

Na evaluatie van de pilot zouden er voldoende handvatten moeten zijn om een gedegen actieplan op te stellen, als voorschot hierop kunnen wij ons voorstellen dat dit het volgende zou behelzen:

- Maak eenmalig een fors budget vrij voor een inhaalslag, om de resterende laaggeletterden waar mogelijk op te sporen en een taal cursus aan te bieden.
- Maak na afronding van de inhaalslag jaarlijks een bescheiden budget vrij om nieuwe laaggeletterden op te sporen en een taal cursus aan te bieden.

Wat D66 betreft biedt de gemeente de taalcurssussen:

- gratis aan voor jongeren onder de 21, en voor volwassenen tot 120% van het sociaal minimum;
- tegen 50% van de kostprijs met soepele betalingsregeling aan voor volwassenen tot 130% van het sociaal minimum;
- tegen kostprijs met soepele betalingsregeling aan voor degenen boven 130% van het sociaal minimum.

⁶ <https://www.taalvoorhetleven.nl/partner>

⁷ <https://www.lezenenschrijven.nl>

Bijlage 1: Wat is en wat doet laaggeletterdheid in de samenleving?

(Tekst is grotendeels kopie uit onderzoeken van Lezen en Schrijven en Taal voor het Leven)

Achtergrond problematiek

Laaggeletterdheid wordt als overkoepelende term gebruikt voor mensen die grote moeite hebben met lezen en schrijven. Analfabeten vallen hierbuiten, omdat zij helemaal niet kunnen lezen en schrijven. Een laaggeletterde is iemand met het niveau waarmee een kind de basisschool hoort te verlaten of lager. Dit houdt in dat laaggeletterden wel een beetje kunnen lezen en schrijven, maar hier grote moeite mee hebben. Hierdoor worden bijvoorbeeld formulieren verkeerd ingevuld of - in het geval van medicijngebruik - de verkeerde doseringen toegepast.

Laaggeletterdheid is een maatschappelijk probleem. Moeite hebben met lezen en schrijven heeft immers grote gevolgen voor het dagelijks leven. Laaggeletterden zijn minder zelfredzaam, minder sociaal actief en vaker ziek dan geletterden. Ze leven gemiddeld 19 jaar in minder goede gezondheid en 6 jaar korter dan geletterde mensen. Een laaggeletterde heeft minder vaak werk, is minder vaak maatschappelijk actief, heeft een slechtere gezondheid en leeft vaker in armoede. Deze doelgroep doet dan ook een groter beroep op (gemeentelijke) voorzieningen en heeft tegelijk grote moeite om brieven, websites of andere communicatiemiddelen van de overheid te begrijpen.

Problemen met lezen en schrijven vinden hun neerslag op diverse gemeentelijke beleidsdomeinen. Voor het opzetten van een effectieve integrale aanpak van laaggeletterdheid binnen een gemeente of regio is het van belang om te weten wat de omvang van het probleem is en onder welke inwoners het zich voordoet. Hiertoe hebben onderzoekers van Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt/ROA van Maastricht University in opdracht van Stichting Lezen & Schrijven de regionale spreiding van (laag)geletterdheid in Nederland op het niveau van gemeenten inzichtelijk gemaakt. Het gehele onderzoek (inclusief uitgebreide toelichting van de onderzoeksmethode) vindt u op www.lezenenschrijven.nl.

Stichting Lezen & Schrijven heeft hiervoor screeningsinstrumenten beschikbaar gesteld zoals de Taalmeter en Rekenmeter. Hiermee wordt in twaalf minuten een indicatie gegeven of iemand moeite heeft met lezen en rekenen. Wanneer laaggeletterden - die moeite hebben met deze vaardigheden - de kans krijgen deze te verbeteren, bemachtigen zij een eerlijke positie op de arbeidsmarkt.

Oplossingsrichtingen

Volgens de geïnterviewden uit het hiervoor genoemde onderzoek is het volgende nodig om de aanpak van laaggeletterdheid te integreren binnen het sociaal domein:

- **Urgentie.** Het is gewenst om het terugdringen van laaggeletterdheid onderdeel te maken van de collegeprioriteiten en een gemeente brede visie op het sociaal domein.

- **Organiseer** de aanpak van laaggeletterdheid in gemeenten binnen het sociaal domein en zorg ervoor dat deze valt onder de wethouders die daarvoor verantwoordelijk zijn.
- **Positioneer** de aanpak van laaggeletterdheid als middel tot maatschappelijke participatie en niet alleen als onderwijsthema.
- **Deel succesvolle aanpakken** van laaggeletterdheid die inzicht geven in de bijdrage die ze leveren aan de oplossing van problemen in het sociaal domein (zoals werk vinden en schuldhulpverlening). Successen zijn nodig om de autochtone doelgroep te bereiken.
- **Sluit aan** op prioriteiten en werkwijzen binnen het sociaal domein. Ontwikkel bijvoorbeeld aanpakken waarmee mensen parallel aan werk ook hun taal- en digitale vaardigheden verbeteren.
- **Maak** een meetinstrument dat lokale kosten en opbrengsten inzichtelijk maakt.
- Zet **praktijkverhalen** in waarin vanuit ervaringsdeskundigen duidelijk wordt wat de relatie is tussen laaggeletterdheid en participatie.
- **Zet in** op aanpakken en instrumenten voor uitvoerende organisaties (wijkteams, schuldhulpverlening) en gemeentelijke loketten, zodat zij laaggeletterdheid kunnen signaleren.

De **belangrijkste randvoorwaarden** zijn:

- Een goed functionerende en kwalitatieve **lokale infrastructuur** (taal, digitaal).
- **Meetinstrumenten** die een indicatie geven of iemand moeite heeft met taal- of digitale vaardigheden (Taalmeter/Digimeter of vergelijkbare instrumenten) of die niveaubepalend zijn.
- **Contextgerichte** aanpakken waarmee concrete problemen worden opgelost en tegelijk wordt gewerkt aan verbetering van het taalniveau.

Motie Vreemd: "Minimumloon voor iedereen"

De gemeenteraad van Oude IJsselstreek, in vergadering bijeen op donderdag 5 juli 2018,

Overwegende dat;

- de regering werknemers met een arbeidsbeperking door middel van loondispensatie onder het minimumloon wil laten werken;
- de ratificatie van het VN-verdrag (2016) voor mensen met een beperking het vanzelfsprekend maakt dat mensen met een beperking dezelfde rechten hebben als mensen zonder beperking;
- gemeenten de verplichting hebben lokaal inclusiebeleid in- en uit te voeren;
- bij de gemeente Oude IJsselstreek een inclusieve samenleving hoog op de agenda staat;
- in de raadskamerbrief d.d. 6 februari 2018 dan ook staat dat discriminatie en/of uitsluiting van werknemers op grond van fysieke en psychische beperkingen wordt bestreden;

inwoners v. Oude IJsselstreek

Is van mening dat;

- een inclusieve samenleving inhoudt dat iedereen recht heeft op gelijke behandeling: van toegankelijkheid tot salaris;
- er geen sprake is van gelijke rechten en gelijke behandeling als werknemers met een arbeidsbeperking onder het minimumloon werken;
- de invoering van loondispensatie een verschuiving van problemen is die werknemers met de lasten opzadelt;
- Oude IJsselstreek een beschaafde gemeente is waar het minimumloon voor iedereen geldt, ook voor werknemers met een arbeidsbeperking;

Verzoekt het College;

Al het mogelijke te doen om ervoor te zorgen dat in Oude IJsselstreek het minimumloon voor iedereen het minimumloon blijft.

En gaat over tot de orde van de dag;

Fractie SP

Suzan Tuit

Heini Peters

Raadsvergadering d.d.

05 JUL 2018

- conform voorstel
- zonder hoofdelijke stemming
- met algemene stemmen
- stemmen voor stemmen tegen
- aangenomen
- aangenomen met amendement.....
- aangehouden
- verworpen
- ter vergadering uitgereikt bij agendapunt.....
- in handen B&W gesteld
- opmerkingen/toezeggingen:

dese aangekondigde motie is niet ingediend

PvdA

Motie, vreemd aan de orde van de dag:

De raad van de gemeente Oude-IJsselstreek, in vergadering bijeen op 4 juli 2018;

overwegende,

- dat de inhoud van de Omgevingsvisie, de Omgevingsverordening en Milieunotitie van de Provincie Gelderland van belang zijn voor de huidige en toekomstige plannen die de gemeente Oude-IJsselstreek heeft;
- dat de inhoud van de Omgevingsvisie, de Omgevingsverordening en Milieunotitie van de Provincie Gelderland het beleid van de gemeente kan ondersteunen of strijdig kan zijn met het in de gemeente Oude-IJsselstreek vigerende of gewenste beleid;
- dat Gedeputeerde Staten (GS) haar Omgevingsvisie Gaaf Gelderland Samen met de Omgevingsverordening en Milieunotitie per 14 juni 2018 tot en met 9 augustus 2018 ter visie heeft gelegd;
- dat het college door reces en de planning van de raadsvergaderingen niet kan toekomen aan haar mogelijke wens om een zienswijze aan de Raad voor te leggen in verband met zwaarwegende argumenten en of principiële andere inzichten die diep ingrijpen in het in de gemeente Oude-IJsselstreek voorgestane beleid;
- dat er door de Raad van uitgegaan wordt dat de door GS gewenste wijzigingen van beleid in onze gemeente in overleg tot stand komen;

draagt het college op:

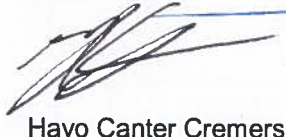
- bij GS aan te dringen op verlenging van de termijn voor het indienen van een zienswijze tot eind september 2018;
- indien GS daar niet mee instemt, zo nodig een pro forma zienswijze in te dienen dat daarmee, indien gewenst het college, de Raad zijn rol kan geven;
- indien GS wijzigingen die de gemeente betreffen niet in overleg doorvoert of voorstelt, GS dringend te verzoeken dat in de toekomst wel te doen;
- de resultaten terug te melden aan de Raad.

En gaat over tot de orde van de dag.

Fractie VVD

Richard de Lange

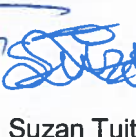
Fractie D66

Hayo Canter Cremers

Fractie PvdA

Ton Menke

Fractie SP

Suzan Tuit

Fractie RB

Fractie CDA

Raadsvergadering d.d.

05 JUL 2018

- conform voorstel
- zonder hoofdelijke stemming
- met algemene stemmen
..... stemmen voor stemmen tegen
- aangenomen
- aangenomen met amendement.....
- aangehouden
- verworpen
- ter vergadering uitgereikt bij agendapunt.....
- in handen B&W gesteld
- opmerkingen/toezeggingen:
-

Juffie

